

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání xámí ean̄naríni.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónigfá aní yoí Tesaronaika ηweagfáyí nání Poro xámí ean̄naríni. Apí Masedonia píropenisíyo aní xwé bítini. Poro émáyí anímiñi xwíyfá yayí winpaxí imóniñíptí wáf nurímerfná aní apimí uráná émáyí obaxí Jisasomí díñí níwíkwírorí aiwí Judayí e ηweáyí áríní wí díñí wíkwírogfawixiní. Judayí Jisasomí díñí míwíkwírófáyí émáyí obaxí Poromí aríá wiaríngífa níwíniro nání sípí díñí níwíaiwiro omí míxí xídomáráná Poro aní wí e nání éf nurí e dání Jisasoyá siyikí imóníá Tesaronaika ηweáyí aríge ríta imóniñoiñíri Timotio síñwí oníwíniauiníri urowárfagi o síñwí níwínaumo níbíri Poro ríxa Korintyo nírémorí ηweanjáná níwímeari repíyí níwiri yariñí Tesaronaika ηweáyí wírápi nání áwaní uráná Poro payí rína ean̄nigíni (Wáf wurímeiarígáfawa 17:1-4).

¹ Poroní tñí Sairaso tñí Timotio tñí none Jisasoyá siyikí imónigfá Tesaronaika ηweáyíne —Seyíne ápo Goríxo tñí Áminá Jisasí Kiraiso tñí nawíni ikáriñigfáyíneríni. Seyíne nání payí rína nearí mónaparíñwíni. “Awaú wá seawianíri seyíne níwayíroníro ηweapíri nání seiiri éisixíni.” neaimónaríni.

Tesaronaika ηweáyí xíxeni aríá wiró xídíro egfá náníri.

² None íníná seyíné nání Gorixomí yayí níwirane rixinjí nuriranéná seyíné nání ení seauriyariñwárini. ³ Seyíné Áminá Jisasí Kiraisomí dínjí níwíkwíroriñípimi dání nuxídíróná ríwí nírkwíniríniñí egíápi nání aríá mikeamopa erane omí dínjí sítixí nuyiro nání anijí miní egíápi nání ení aríá mikeamopa erane o ámi weapíwíniñíri wenijí nerí njweaarigfápi nání ení aríá mikeamopa erane nerane mimáyo nítinirané nání ápo Gorixomí nuriranéná rixinjí seauriyariñwárini. ⁴ Negí nírixímeáyíné, Gorixo dínjí sítixí níseayiri fá yiyamiximí seainjípi nání none níjíá imóniñwini. ⁵ Ayí rípi nání níjíá e imóniñwini. Xwiyíá yayí neainariñípi wáí nísearémearína manjípá tñí xwiyíáni mísaréwapíyinwanigini. “Xwiyíá apí nepa imónini.” neaipímónarína emímtí ejí eániñí imóniñí bí ení kwíyípimi dání seaíwapíyinwanigini. None seyíné tñí níñwearanéná ejwápi —Apí seyíné arírá oseaianeyiníri ejwápírini. Apí nání seyíné níjíá imóniñoi. ⁶ Seyíné none ejwápi nání ení ikanijí neairo Ámináomi ikanijí wiyo egíáriñi. E neróná xwiyíá yayí neainariñípi xíxení aríá níwiro níxídíróná xeanijí ayá wí seaímeáagí aiwí yayí kwíyí sítixí seamímóípi tñí níxída ugíáriñi. ⁷ Seyíné e níxída nuróná ámá Kiraisomí dínjí wíkwíroarigfá Masedonia píropenisíyo njweagfáyo tñí Giriki píropenisíyo njweagfáyo tñí ayo níyoní sítwepígí wigíáriñi. Kiraisomí nuxídíróná xeanijí seaímeáagí aiwí yayí tñí anijí nuxídíríñípimi dání

sīnjwepigf wigfáriñi. ⁸ Ayf rípi nání searariñiñi. Xwiyfá seyfné Ámináo nání níriiga úfápi ámá ríaiwá níremeaágá warigfápánijf níriiga nurfná Masedonia píropenisfyo tñi Gírikí píropenisfyo tñi apiaúmíní míriñiñiñigini. Anf níminí seyfné Gorixomí dñjf wíkwírófápi nání arfá wiárifawixini. Rixa arfá wífá enagf nání none ámí anf bimí níremorfná seyfné nání bi tñi rípaxf menint. ⁹ Ayf rípi nánirini. Ámá nñi none seyfné tñjf e nání bána níneamímíniro egfápi nání repiyf iniro seyfné Gorixo, nepa ñwfá dñjf níyimínjf tñjf imóniñomi uxfdipfíri nání níkínimónimáná segf ñwfápimí ríwí umogfápi nání repiyf iniro ¹⁰ seyfné Gorixomí xewaxo —O xwáripáyo dání owiápñimeaníri sñf wimixiñorini. Fwf ámá yarigfápi nání Gorixo wíkf ríá ápiáwtñjf níwóniri ríwéná pírf umamonfápimí dání éf neamímínariñorini. Ayf womaní. Sa Jisasorini. O anfnamí dání weapiné nání seyfné xwayf naníri ñweaarigfápi nání repiyf iniro yarfná wímeaqarifwá enagf nání none ámí bi tñi urípaxf mimóniñwini.

2

Poro Tesaronaika ñweáyf tñi níjwearfná ejfpi nánirini.

¹ Gí nírixímeáyfné, seyfné níjfarini. None seyfné tñjf e níseaímearfána wáf yopa mísseamearifgñiñwanigini. ² Sñi seyfné tíamíní míssearémeapa nerí anf Piripaiyo wáf emearfná apimí dánfyf xeanijf neaikáríro ríkíkírfó neairo egfápi nání seyfné rixa níjfarini. E

neaikárítagfá aiwí e píni níwiáritmi seyfné tímáminí níbirfná ámá obaxí píripírfí neaianíro yariñagfá aí Goríxo dínjf sifxí neamímófpimi dání masisfá bí mneainí xwiyfá yayí neainariñfpí xixení niseara uñwaniginti. ³ Ámá xwiyfá yayí neainariñfpí dínjf oíkwfrópoyiníri nuriranéná nepa mimóniñfpimi dání wí urariñwámani. Nípkwini mimóniñfpí owikáraneyiníri wí urariñwámani. ⁴ Yapí owíwapíyaneyiníri urariñwámani. E mepa nerane Goríxo “Porowa mímíwiároarigfáwaríani?” níyaiwirí xwiyfá yayí neainariñfpí wáf uraníwá nání dínjf neajwiráriñf enagí nání xfo rífríxiñíri wimóniñfpí tñi xixení axípini urariñwáriñi. Ámá wí nene nání yayí owinípoyiníri urariñfápa none axípi e wí murí Goríxo — Negí xwioxfyo adadí neaiariñjo, ayí orinti. O none nání yayí owininíri negí rariñwápi ámáyo urariñwáriñi. ⁵ Seyfné níjíráriñi. None seyfné tñíf e niseaimearína ríxiñí remeaní wí miseariñwaniginti. Rípi nání ení Goríxo sopijí neaopaxí imóninti. Íwf searápanírane nání dínjf ínimi níkwfrómáná níremea xwiyfá bí miseariñwaniginti. ⁶ None Kiraisoyá wáf wurímeiaríñwáone imóniñagwí nání ananí oneaiípoyiníri searípaxí imóniñagwí aí seyfnérani, ámá wíraní, seayí e oneamearípoyiníri wí ení menjwaniginti. ⁷ None seyfné tñi níjwearanéná nípenimáná awayinti niseairane apíxf sñi niaíwí píó tñí xegef niaíwfyo dínjf níjwiráriñi umeariñfpá axípi e seainwaniginti. ⁸ None dínjf sifxí niseayirane

nání “Xwiyá yayí neainariñí Gorixo títáminí imóniñíptí áwanjí ouraneyí.” níneaimónirfná dñíjí arfá nikeamónimáná seyíné nání aga íkñiñí sipi neaiariñagí nání yoí mayí nimónimí seyíné titáminí emeñwanigintí. ⁹ Gí nírixímeáyíné, “Omíñí none seyíné tñí niñwearanéná aníñí miní ríá tñíjí ejnwápi nání sini dñíjí seainarintí.” nimónariní. Xwiyá Gorixoyá yayí neainariñíptí wáí níseariranéná aiwá none naní nání aníñí seaikáranigintí árfwiyirani, ikwáwiyirani, ríwí nírfkwínimáná omíñí wé tñí intína yagwárini. ¹⁰ None Kiraisomí dñíjí wíkwíroarigfáyíné tñí niñwearanéná siyikwí míniñíptíntí erane wé róniñíptíntí erane xwiyá míneaxekwímopaxí imóniñíptí erane ejnwápi nání seyíné sopiñí neaopaxíyínérini. Gorixo ení sopiñí neaopaxí imóniní. ¹¹ None xanowa wigí niaiwíyo pírániñí umearigfápáníñí axíptí e seameariñwápi nání seyíné niñfáriñí. Woxintí woxintí e níseameranéná wairírí seairane ejt ríremixí seairane dñíjí sítí seamímorane ejnwáriñí. ¹² Seyíné ámá Gorixoyá —O ámá xíoyá xwioxíyo níweapífráyo seáyi e xfo imóniñíptí bít ouxímeáwíñigintí wéyo fá seaumíraríñorintí. Oyá ámá pírániñí níxídiróná epaxíptí seyíné apí tñí xíxení éfríxintí apí apí e seaiñwanigintí.

¹³ Ríptí nání ení intína Gorixomí yayí wiariñwáriñí. None níbirane xwiyá Gorixoyápi yaní seaiapáná seyíné xíxení arfá níneairóná xwiyá ámáoneyá bñiñíjí arfá míneainí xwiyá nepaxiñí imóniñíptíñíjí arfá neaigfawixintí. Xwiyá apí —Apí Kiraisomí dñíjí wíkwírogfáyíné

dīñf̄ seaimoarīñfp̄irīnī. Ap̄i nepa xwīyf̄á oyápi eñaḡi nán̄ ar̄á e neaiḡawix̄in̄i. ¹⁴ Gí nīrīx̄imeáyf̄né, ámá Kiraís̄ Jisaso t̄ní iకárīnīḡf̄á, sīyik̄ Gor̄ixoyá Judia p̄iropen̄is̄yo imón̄iḡf̄áyo wímeañf̄pa seyf̄né en̄ r̄ixa seaímean̄iniḡin̄i. Wiḡf̄ Judayf̄ xean̄iñf̄ wikárīḡf̄ápa seyf̄né en̄ seḡ gw̄f̄ ax̄yf̄ xean̄iñf̄ seaikárīḡawix̄in̄i. ¹⁵ Gí Judayf̄ w̄fá rókiamoaḡawam̄ n̄ip̄ik̄ia n̄iwaḡfasáná Áminá Jisasom̄ p̄ikiro none en̄ m̄ix̄ neax̄idowár̄iro eḡf̄áyf̄r̄in̄i. Ayf̄ ámá Gor̄ixo yayf̄ winariñf̄yf̄ rimón̄in̄o? Aga oweo? Ámá n̄iyoni s̄ím̄f̄ t̄ní wiariñf̄áyf̄r̄in̄i. ¹⁶ None xwīyf̄á émáyf̄ ar̄á n̄iwiro dīñf̄ wíkwíróáná Gor̄ixo yeáyf̄ uyim̄xemean̄íap̄i wáf̄ mur̄mepa oépoyin̄ir̄i p̄íriþírf̄ neaian̄iro yar̄iḡf̄áyf̄r̄in̄i. E ner̄iñf̄pim̄ dán̄ wiḡf̄ fw̄f̄ pákf̄k̄ néra úf̄ápi r̄ixa yur̄nowiar̄in̄i. Ayñán̄ Gor̄ixo r̄ixa wíkf̄ n̄iwón̄ir̄i ayo p̄írf̄ umamoar̄in̄i.

Poro ámi s̄iñw̄f̄ w̄inim̄in̄i nán̄ wimón̄iñf̄ nán̄ir̄in̄i.

¹⁷ Gí n̄ir̄ix̄imeáyf̄né, none ayf̄ yap̄i wí mimón̄iñw̄in̄i. None seḡf̄ t̄íñf̄ e dán̄ m̄ix̄ neax̄idowár̄áná neḡípi ámi wí e b̄i on̄imiáp̄i n̄iñweámáná —Íná none s̄in̄i s̄ím̄iman̄íyo s̄iñw̄f̄ m̄isean̄ípa nerane aí dīñf̄ ar̄á wí m̄iseaikeamoñwaniḡin̄i. Ámi wí e neḡípi b̄i on̄imiáp̄i n̄iñweámáná ámi seyf̄né t̄níi on̄weaaneyiñr̄i aga ík̄n̄iñf̄ s̄ip̄i n̄ineair̄i e yan̄i nán̄i s̄ím̄f̄ xeadípén̄iñwaniḡin̄i. ¹⁸ Awaú t̄níi Poroni t̄níi —Nion̄i ayf̄ ná b̄in̄i mar̄at̄i. None seḡf̄ t̄ám̄in̄i “Obaneyi.” neaimón̄faḡi aí

Seteno pŕf nearakinj̄iniḡin̄i. ¹⁹ Aȳ r̄ip̄i nán̄i seḡi t̄ám̄in̄i “Obaneȳi.” neaimóniñ̄iniḡin̄i. Gor̄xo none yaȳ neaimon̄ia nán̄i imóniñ̄ḡfáȳi, aȳ seȳné men̄ran̄i? D̄in̄j̄ niñ̄á neainiñ̄n̄ia nán̄i imóniñ̄ḡfáȳi, aȳ seȳné men̄ran̄i? “Ná tiȳ r̄imeáw̄in̄i?” yaiwian̄wá nán̄i imóniñ̄ḡfáȳi, aȳ seȳné men̄ran̄i? Jisaso ámi bána oyá s̄in̄wí aniñe dán̄i none igiḡ bi mé seȳné wáȳ n̄iseariranéná nán̄in̄i en̄wápi nán̄i ran̄iwárini. ²⁰ None seáyi e nimóniñ̄rane d̄in̄j̄ niñ̄á neainiñ̄fápi, aȳ seȳné en̄aḡi nán̄i rar̄iñ̄in̄i.

3

Timotio ej̄í s̄ix̄í oweám̄ix̄in̄íri urowáriḡíi nán̄ir̄in̄i.

¹⁻² Aȳinán̄i seȳné n̄iseawárim̄i re nán̄i n̄ib̄iranéná am̄ip̄i seaímeáfp̄i nán̄i maj̄á nimóga núwasáná “Maj̄á oimónaneȳi.” s̄in̄ m̄ineaimóniñ̄pax̄i ner̄iná re egw̄isix̄in̄i. “Yawawi Timotio, neḡi n̄ir̄ix̄ímeáo —O Gor̄xoyá xwiȳtá Kiraiso nán̄i yaȳ neainarin̄ípi wáȳ wur̄imein̄ta nán̄i imóniñ̄fáȳi wor̄in̄i. O aŋ̄í Atenisíyi r̄in̄iñ̄í r̄ip̄imi yeawáraná aȳ anan̄ir̄in̄i.” n̄iyaiwirai seḡi t̄ám̄in̄i nurowárénap̄iraíná Kiraisomi d̄in̄j̄ w̄ikw̄frófápi xaíw̄ fá x̄ir̄ip̄íri nán̄i ej̄í s̄ix̄í seaeám̄ix̄íri d̄in̄j̄ s̄ix̄í seamímori éw̄in̄iḡin̄íri urowárénap̄igw̄isix̄in̄i. ³ Seḡȳí wo aí xeaniñ̄í seaímeáf apim̄i dán̄i ududí m̄iwin̄ípa oen̄íri Timotio ap̄i e éw̄in̄iḡin̄íri urowárénap̄igw̄isix̄in̄i. E nerai aí ej̄iná dán̄i Gor̄xo “Xeaniñ̄í ap̄i ayo xe wímeáw̄in̄iḡin̄i.” yaiwiáriñ̄ene imóniñ̄agw̄i nán̄i sewaniñ̄fáȳin̄é

nijfáriní. ⁴ Xámí seyfné tñi sñi nñwearanéná “Ríwéná xeaninj nñneaímeaninjot.” mísearayipa reñwaniginí? Apí rixa nñseaímeáagí nání seyfné “Rípi apírfaní?” nÿyaiwiro rixa nijfá imóninjot. ⁵ Ayináni Timotiomi urowárénapíjaniginí. Rixa seyfné imónigfápi nání “Sñi majfá oimónimint.” mñnimónipaxt nerfná o seyfné Kiraisomi dñj wíkwírogfápi sñi pírániñj rípa wíkwíronoñirí mí seaomixinía nání urowárénapíjaniginí. “Ámáyo yapí wíwapíyaríno —O oboriní. O seyfné Kiraisomi pñni owiárípoyinirí yapí seaíwapíyiáná none aninj minf enwápi anipá imóniniginirí urowárénapíjaniginí.” seararinjini.

*Timotio Poromi yayí xwíyfá urémeanj
nániriní.*

⁶ E éagí aiwí agwí Timotio seyfné tñamint pñni nñseawiárimi nibiri xwíyfá yayí yeainipaxfpint áwanj yearémeáiniginí. Seyfné sñi Kiraisomi dñj wíkwíroro xixe dñj sipi intro yariñagfa sñjwí seanífpí nání áwanj yearémeáiniginí. None nání dñj nñmoróná wá seaunirí none seyfné nání “Sñjwí owinaneyí.” neaimónarínpa seyfné axípi Porowamí sñjwí owinaneyinirí íkñinj sipi seairí yariñagfa sñjwí seanífpí nání ení áwanj yearémeáiniginí. ⁷ Gí nñrixímeáyíné, Timotio apí áwanj yearémeáf enagí nání dñj rípa neaxepaxí imóninjfpí tñi xeaninjfpí tñi apí nñpint neaímeaaríná dñj sipi mñneái dñj sifí iníñwaniginí. O re yearítagí nání, “Kiraisomi sñi pírániñj dñj wíkwíroaríno.” yearítagí nání dñj sifí iníñwaniginí. ⁸ Seyfné ení neániró

Ám̄ináo t̄ní ikáriñigfápi xaíwí fá n̄ixirirónayí, none seáyí nikáriñirane ḡweapaxí enjagi nání searariñini. ⁹ Gor̄xomí seyíné nání yayí anijí miní n̄iwirane aí yayí seyíné nání wipaxípi t̄ní x̄ixení mimóniñwini. Ayí pí nánini marfáti, seyíné nání yayí n̄iwiranéná dñjí niíá onimia neainarariñímani. Ayá wí neainarariñí enjagi nání rariñini. ¹⁰ Segí s̄imímanjí s̄iñwí n̄iseanirane Kraisomi anijí pírániñí dñjí wíkwíropfría nání s̄iní mimónigfápi osearéwapiyaneyiníri anijí miní ikwáwyirani, árfwiyirani, wauní r̄ixiñí urariñiwáriñí.

Poro Tesaronaika ḡweáyí nání r̄ixiñí wuriyijí nánirini.

¹¹ Negí ápo Gor̄xo t̄ní Ám̄iná Jisaso t̄ní awaú none seyíné t̄íñí e baníwá nání “Ámi óf neaimóisixini.” nimónarini. ¹² None seyíné nání dñjí s̄ipí n̄ineairí arirá seaiariñwápa seyíné ení axípi x̄ixe dñjí s̄ipí niníro arirá ninirónáraní, wínyíf nání dñjí s̄ipí n̄iwiro arirá n̄iwirónáraní, ayá wí epfría nání “Ám̄ináo e seaimixwíñigini.” nimónarini. ¹³ Ám̄iná Jisaso ámá x̄o xegí imónigfáyí t̄ní amí n̄weapirfná seyíné negí ápo Gor̄xo s̄iñwí anije dání xwíyáta m̄iseaxeckwímopaxí imóníro s̄iyikwí míñigfáyíne imóníro epfría nání s̄íkfkí seaomixwíñigini.

4

“Gor̄xo wimónaríñípiñí éfr̄ixini.” uríñí nánirini.

1 Gé nírixímeáyíné, nioní payí rína yoparípi nearína Ámíná Jisaso wáí nurímeíríxíníri nearowáriñí enagí nání ayá tñí nerí ejí ríremixí bí rípi oseaianeyí. Seyíné nemeróná Goríxo yayí winípaxípi epírfa nání searéwapíyiñwápi tñí ríxa xíxení yariñoi. E nero aí apimí nímúroro ámi bí tñí oyaneyiníro éríxíní. **2** Sekaxí ríniñí Ámíná Jisaso nearípeajone searéwapíyiñwápi nání seyíné niñíá imóniñagíá nání raríñiní. **3** Goríxo seyíné e éríxíníri wimónariñípi ayí rípiñí. Síyikwí míngíyáyíné imóníríxíní. Ámá wí tñí fíwí bí minípa éríxíní. **4** Meáníngíyáyíné ámi wí tñí fíwí bí miní Goríxoyá sñjwíyo dání síyikwí míniñí imóniñípi ero ámáyá sñjwíyo dání weyí seamearípaxí imóniñípi ero nero xíxení meáníríxíní. **5** Émáyí —Ayí ámá Goríxo nání díñí mimoarígíyáriñí. Ayí fíwí inaníro nání miñí niníro símí xeadípénarígíápa mepa éríxíní. **6** Segí sérixímeáníñí imóníngíyáyá apíxí tñí fíwí oinaneyiníro yapí níwímearí níwero sípí mìwikáripa éríxíní. Xámí seyíné tñí níñwearanéná áwanjí searírane erírí seairane enwápa xíxení ámá fíwí apí éfáyo Ámínáo pírí umamoníá enagí nání searariñiní. **7** Goríxo nene ámá wí tñí fíwí inaníwá nání nioníyáyí imóníríxíníri wéyo fá neaumíriñímani. Gé síyikwí míngíyáyí imóníríxíníri wéyo fá neaumíriñíriñí. **8** Ayínání rípi nání díñí móíríxíní. Giyí giyí nioní searariñápi ríwíminí nímamoríñáyí, ayí ámáyoní ríwí mumoaríñoi. Ayí Goríxomí —O nene síyikwí

míninjí imónaní nání xegí kwíyípí owaíniníri sítí neamímoariñoríni. Omí ríwí umoariñoi.

9 Séríxímeá nání dínjí sítí niseairí arírá níwirína epaxípí nání Goríxo xewaníjo ríxa seaíwapiyinjí enagí nání none aí wí ríwamínjí nearí searípaxí mimóninjwíni. **10** Séríxímeá segí Masedonia píropenístyo amí gími ḥweagfáyo nání ríxa dínjí sítí níwiro arírá wiariñoi. Gí nírixímeáyíné, seyíné e yariñagfá aí ámí bí rípí oépoyiníri yariñí oseaiminí. Seyíné dínjí sítí e wiariğíápí ámí xwé bí tñí nimóga úrírixini. **11** Porowa xámí sekaxí nearígíápa xixení pírániñí oimónaneyiníro érírixini. Awayini yapaníñwaéne oimónaneyiníri ero wí yariğíápí marfái, negí yariñwápíni oainenaxídaneyiníri ero negí omínjí ení nírkwínimáná oyaneyiníri ero érírixini. **12** E nerónayí, nípíri nániraní, yínipíri nániraní, díwí mikeamónípa ero ámá Goríxoyá mimónigfáyí re seaiaiwipaxípí ero, “Ayí wé róninjí imóninjípí yariñoi.” seaiaiwipaxípí ero epírtá enagí nání searariñini.

“Ámináo ámí weapáná pegfáyí wiápñímeapírfáriñi.” urinjí nánirini.

13 Gí nírixímeáyíné, ámá re níyaiwiri, “Gí ámá píyí ro Goríxo sítí wimíxáná níwiápñímeanífáriñi.” níyaiwiri mikwímoarígíyí iwieánarígíápa seyíné ení axípí miwieánípa érírixini péfáyí imónipírfápí nání xe majfá oimónípoyiníri míneaimónariní. **14** Jisaso nípémáná ámí wiápñímeanífáriñi. E enípí nání nene ríxa “Neparíñi.” níyaiwirane

dīñf ikwífronjwini. Ayináni Jisaso ejf apí re yaiwiariñwápimí sopiñf woni, “Ámá Jisasomí dīñf níwíkwíroriná péfáyo Gorixo xegí tñf e nání o tñni nawíní nímeamí unfariní.” yaiwiariñwápimí sopiñf woni. ¹⁵ Rípi ranípi, ayí Ámináo ríñfpiriní. O ámi bána nene síní síní ñweañwaéne omí wímeaaní nání pegfáyo xámí umeaníwámani. ¹⁶ Íná añañamí dání apí bi ejf tñni ríñri añañajíyo xíráóniñf imóniñoyá manf ríñri pékákí Gorixoyá ríñri yaríná Ámináo xewaníjo añañamí dání weapinfrári. Añañamí dání weapáná ámá xíomi dīñf wíkwírogfá rixa pegfáyí xámí síní nero wiápñimeapífrári. ¹⁷ Rixa níwiápñimeámáná ejáná síní síní ñweañwaéne ení Ámináomí añañ pírfyo wímeaaní nání ayí tñni nawíní agwípi tñf e nání neayoaánapinfrári. ¹⁸ Ayináni segfýí wí wigí ámá péáná xwíyíá apí nuriro miñf ikiñwí umírfírixiní.

5

“Ámináo binfáyi nání sínwí tñni ñweáwanigini.” uríñf nániriní.

¹ Gí nírixímeáyíné, Ámináo weapinfráyi nání seyíné rixa arfá wigfá ejagi nání ríwamíñf bi nearí áwanf searípaxí mimóniní. ² Rípi nání seyíné rixa níjíá imóniñagfá nání raríñiní. “Ámá árífwíyimí fwí meaarifáfayí ríná bítífríréo?” miyaiwipa yaríná barifáfápa Ámináo ení axípi “Ríná binfréeníjo?” miyaiwipa ejáná binfrári. Apí nání seyíné rixa níjíá

imóniŋagi nání raríŋini. ³ Ayí re raríná, “Ríxa níwayiróniri ḷweaŋwíni. Amípi wí nání wáyí neainipaxí mimóniní.” raríná síní mé rímewá inipaxí ríá tñíŋ wímeantárini. Rñiŋ apíxíwa niaíwí xíraníróná nawínání winaríŋípa axípí wímeááná apimí wí urakínipfrírá meniní. ⁴ Gí nírixtmeáyíné, seyíné stá yiníŋíminí memearigfáyíné ejagí nání Ámínáo níweapíri níseaímeáríná ámá fwí xaurápíminíri wímeááná sírf píkínarigfáyí yapi píkínipaxí mimónigfáyínérini. ⁵ Niyínéni wíá ónaríŋíminí nemero ikwáwíyíná yarigfáyíné imóniŋagta nání seararíŋini. Nene stá yiníŋíminí nemerane árfwíyimi yaríŋwaénemaní. ⁶ Ayínání Jisasomí díŋí mítwíkwírogfáyí stá o weapínfáyi nání sínwí maní maiwí sá wearigfápa mepa éwanigini. Sínwí tñí niŋwearane píreáníwanigini. ⁷ Ayí rípi nání seararíŋini. Ámá sá wearigfáyí árfwíyimi wearigfárini. Ámá iniigfí xwapí níniro papíkí yarigfáyí árfwíyimi níniro papíkí yarigfárini. ⁸ E nerí aí nene ikwáwíyíná emearíŋwaéne imóniŋagwi nání píreáníwanigini. Ámá mítxfí inaníro nání ikínarigfápa nene axípí Goríxomi díŋí wíkwírorane díŋí sítí uyirane yaríŋwápi soríá mítxfí nání yínařigfápáníŋí yínírane “Goríxo yeáyí neayimítxemeantárini.” niyaiwirane ikwímoaríŋwápi aríxfí mítxfí nání díkínarigfápáníŋí díkínírane éwanigini. ⁹ Goríxo xegí wikí ríá ápiáwíniŋí wearíŋípi wímeawíniŋiníri neaiaiwiáriŋjenemaní. Negí

Ám̄iná Jisasí Kiraiso neaiiñfpimí dání yeáyí uyimixemeáimigíníri neaiaiwiáriñjeneríni.

10 Nene síní ñweañáná níweapírínárani, peñwámí ejáná níweapírínárani, xfo tñí nawíni ñweaññwá nání neapeinjñigíní. **11** Ayínání xiñe miñf ikíñwí míríniro síkfkí omixíniro éfríxíní. “Seyíne rixa e inarigápi síní niga úfríxíní.” seararíñjini.

“Apí apí éfríxíní.” nura uñípí nánirini.

12 Gí nírrixímeáyíné, bi rípí éfríxíníri yariñf oseaimíni. Segí arírá seaianiro nání aníñf miní yariñgáyí —Ayí Ám̄ináoyá díñfyo dání seamenjwearo searéwapiyiro epíri nání imónigfáyírini. Ayo seyíne wéyo umepíri nání éfríxíní. **13** Amá ayí sañí searápaniro yariñagfá nání díñf sítí uyiro wé íkwiañwíyo ñwíráriro éfríxíní. Sérrixímeá tñí xepíxepá míróní nawíni nimóniro ñweáfríxíní.

14 Gí nírrixímeáyíné, bi rípí ení éfríxíníri yariñf oseaimíni. Segí amá ríwí sítwífa yigfáyó yumixíro ayá igigí yariñgáyó díñf sítí umímoró i wegíyó arírá wiro éfríxíní. Amá níyoní nuríríná simeaxídí miwí wigí díñf tñí “E oyaneyí.” níyaiwirína e éfríxíníri sítwí wíñífríxíní. **15** Amá sítí seaikáríyó seyíne ení pírí numamoro sítí miwikáripa éfríxíní. Pí pí seaikárariñagfá aí “Negí wíñíyo aríge nerína naní wíianíréwíni?” níyaiwiro e wianiro nání éfríxíní. Amá níyoní aí e wianiro nání éfríxíní. **16-17** Ínína díñf nífá seainíwíñigíní. Ínína Goríxomí ríxíní urífríxíní. **18** Pí pí

seaímeááná Gorixomí yayí wífríxini. Kiraisi Jisaso tñi nawini ikárinigfáyfné Gorixo e éfríxiniri wimónaríjagi nání rarínjini. ¹⁹ Seyfné kwíyí Gorixoyá yariñípimi píripírí miwipa nero ²⁰ apimi dání xwíyfá wíá rókiamoarígfápi paimimí miwipa éfríxini. ²¹ E mepa nero aí wíá nisearókiamorfná “Xwíyfá rípi Gorixo tñamini imóniñípi rarínjini.” searanayí, píranijí ptá nimeaxfdimáná nañí imóniñípiñi xaíwí fá xiriro ²² sipi imóniñípi nípiñi ríwfí umoro éfríxini.

²³ Gorixo —O ámá níwayíroniro ñweapíri nání mfkí ikinjorini. “O seyfné sityikwf míniñí nimóniga nuro yóí imónipíri nání seaimitxwíñigini.” nimónarini. “Áminá Jisasi Kiraiso bána seyfné xwíyfá seaxekwfí mopaxf mimónipa epírfá nání Gorixo segí dñípini marfái, warápi ení seaerfkiemeawíñigini.” nimónarini. ²⁴ Nioniyáyí imónífríxini wéyo fá seaumíraríjo —O ámá wikwiárinipaxf imóniñorini. O xíxeni apí apí e seaiiníráriñi.

²⁵ Gí nífríxímeáyfné, none nání ení ríxini neauriyífríxini. ²⁶ Séríxímeá gíyí gíyo yayí níwirfná yayí óí weánífríxini. ²⁷ Ámináo arfá enje dání sekaxf rípi osearimini, “Payí rína nimearfná séríxímeá níyoní fá urowieméfríxini.” ²⁸ “Negí Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianíwíñigini.” nimónarini.

Xwiyá Gorixoyá Siñipirini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini
copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051